

**Роман Іванунь**

студент гр. ФМСм-21,

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

*Науковий керівник: к.е.н., доцент Володимир Валігура*

## **БОРОТЬБА З МИТНИМИ ПРАВОПОРУШЕННЯМИ ЯК ІНДИКАТОР ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ**

Важливими показниками оцінки діяльності митних органів є індикатори, що характеризують боротьбу з порушеннями митних правил та контрабандою товарів. Згідно з даними Державної митної служби України, в результаті проведення аналітично-пошукової роботи, яка спрямована на виявлення способів та механізмів перетину товарами і транспортними засобами комерційного призначення із порушенням законодавчих норм України з питань митної справи, а також здійснених заходів в умовах воєнного стану було виявлено митницями 11098 порушень митних правил вартість предметів в яких становила майже 3 млрд грн (вартісний показник було збільшено на 5% у порівнянні з 2021 р.).

За результатами розгляду 2250 справ про порушення митних правил на тимчасовій основі вилучено предметів правопорушень на суму близько 700 млн грн. Зокрема, у справах про порушення митних правил вилучено: промислових товарів на суму 458 млн грн; продовольчих товарів на суму майже 50 млн грн; валюти на суму 147 млн грн; транспортних засобів на суму 43 млн грн [1].

В результаті розглядів справ про порушення митних правил безпосередньо митниці розглянули 9825 справ про порушення митних правил. Застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу на суму 770 млн грн, з яких стягнуто до держбюджету 36 млн гривень. На розгляд до суду митницями передано 5721 справу про порушення митних правил на суму 3 млрд гривень. За результатами розгляду справ судами накладено стягнень (конфіскація товарів та штрафи) на суму понад 1,8 млрд грн, і цей показник на 10% більше за аналогічний показник 2021 року. До державного бюджету перераховано майже 103 млн грн від стягнутих штрафів (накладених митницею та судом) та реалізації конфіскованого майна [1].

Робота по протидії контрабанді наркотичних засобів дала змогу виявити більш, ніж 513 випадків перевезення через митний кордон України наркотичних засобів, прекурсорів і психотропних речовин. За цими фактами митницями складено 240 протоколів про порушення митних правил, до правоохоронних органів України направлено 330 повідомлень про протиправні діяння, що містять ознаки злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України, а саме: 172 повідомлення – за статтею 305 КК України; 158 повідомлень – за статтями 307, 309 КК України [1].

Також митниці виявили 309 фактів переміщення через кордон України зброї, вибухових речовин, боєприпасів, спецзасобів у незаконному порядку. До правоохоронних органів України направили 213 повідомлень щодо протиправних діянь, яким притаманні ознаки злочинів, відповідно до КК України, і склали 106

протоколів про порушення митних правил.

Разом із цим, Державна митна служба України, представляючи показники комплексної оцінки митниць Держмитслужби за 2022 рік, наводить звіт щодо боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил [2]. У цьому звіті висвітлено частку справ про порушення митних правил, за результатами яких прийнято рішення на користь держави, від загальної кількості справ, направлених до суду. За результатами проведеного аналізу можемо стверджувати, що більшість митниць забезпечила досягнення в даному напрямку цільового показника «відмінно». Найкращі результати показали: Дніпровська митниця (150%), Львівська митниця (133%), Сумська митниця (125%), Запорізька митниця (108%), Київська митниця (104%) та Чернігівська митниця (101%). Цільового значення «добре» досягла Тернопільська митниця (41%), на рівні «задовільно» виконала цільове значення Координаційно-моніторингова митниця (36%) і незадовільний показник отримали Житомирська (16%) і Полтавська (9%) митниці.

Таким чином, ми доходимо до висновку про задовільну роботу митних органів України у напрямку боротьби з митними правопорушеннями у 2022 р. Адже митна служба стала одним із перших органів, які постраждали від військової агресії росії. Але навіть у таких умовах вдалося на належному рівні захистити митний кордон країни від контрабанди та порушення митних правил.

#### **Список використаних джерел:**

1. Звіт про результати роботи Державної митної служби України за 2022 р. URL: <https://customs.gov.ua/plani-ta-zviti-roboti>.
2. Показники комплексної оцінки. URL: <https://customs.gov.ua/pokazniki-kompleksnoyi-otsinki>